

 Radomska Fabryka Farb i Lakierów S.A.	KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO	Nr karty: 200
	EMALIE FTALOWE SPECJALNE - OLEJODPORNE, NA METALE LEKKIE	

Nazwa dostawcy produktu: RADOMSKA FABRYKA FARB I LAKIERÓW RAFIL S.A.

Adres: ul. Czarna 29, 26-600 RADOM

Kontakt: tel. (048) 367- 19- 00, fax: (048) 367- 19- 90, e-mail: rafil@rafil.pl

REGON: -670715214-

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU

- a) **Nazwa produktu:** Emalie ftalowe specjalne olejoodporne
Symbol KTM: 1313-169-24xxx-xxx 1313-169-26xxx-xxx
Symbol PKWiU: 24.30.12-29.00-32-xxxx-xx 24.30.12-29.00-32-xxxx-xx
- b) **Nazwa produktu:** Emalie ftalowe specjalne na metale lekkie
Symbol KTM: 1313-169-76xxx-xxx
Symbol PKWiU: 24.30.12-29.00-35-xxxx-xx
- c) **Nazwa produktu:** Emalie ftalowe specjalne na metale lekkie matowe
Symbol KTM: 1313-169-78xxx-xxx
Symbol PKWiU: 24.30.12-29.00-36-xxxx-xx

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH.

Właściwości chemiczne produktu:

Emalie ftalowe specjalne stanowią mieszaninę pigmentów : bieli tytanowej, żółcieni żelazowej, czerwieni żelazowej, sadzy w tłustej żywicy ftalowej typu ftalak SSF -60 – produkt własny zakładu, z dodatkiem wypełniaczy i środków uszlachetniających oraz benzyny lakierniczej. Emalie w swoim składzie nie zawierają ołowiu oraz benzenu, a pigmenty i barwniki wchodzące w skład emalii nie są wyszczególnione w wykazie związków toksycznych. Emalie ftalowe olejoodporne przeznaczone są do wewnętrznego malowania, uprzednio zagruntowanych i wysuszonych części nawodnych statków, korpusów obrabiarek, silników elektrycznych, jak również do ostatecznego malowania elementów drewnianych i drewnopodobnych. Emalie na powierzchnie nanosi się pędzlem lub za pomocą natrysku pneumatycznego. Wysychają na powietrzu w temp. $20 \pm 2^{\circ} \text{C}$ i wilgotności względnej powietrza $55 \pm 5 \%$ w czasie 24 godzin.

Przykład emalii ftalowych specjalnych olejoodpornych.

Składniki / zanieczyszczenia produktu stwarzające zagrożenie:

Nazwa chemiczna	% m/m	Numer CAS	Numer ONZ (UN)	Numer INDEKSOWY	Symbol	Symbol ryzyka
Benzyna lakiernicza	35,0	8052-41-3	1263	232-489-3	Xn	R 10 - 65

Aktualizacja dnia: 04-11-08	Poprzednie wydania tracą ważność	strona: 1/9
--------------------------------	----------------------------------	-------------

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ.

Oznakowanie wg EWG :

Xn – preparat szkodliwy

Symbole zagrożenia :

R 10 – preparat łatwo palny

R 20 / 22 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe i po połknięciu.

R 65 – działa szkodliwie, może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

Zagrożenie pożarowe. Preparat łatwo palny, opary tworzą z powietrzem mieszaninę wybuchową, są cięższe od powietrza, gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Zapłon od otwartego płomienia, iskry, gorącej powierzchni.

Zagrożenie toksykologiczne. Preparat szkodliwy dla zdrowia w przypadku narażenia inhalacyjnego, połknięcia i kontaktu ze skórą. Działa drażniąco na oczy, skórę i drogi oddechowe oraz depresyjnie na ośrodkowy układ nerwowy.

Zagrożenie ekotoksykologiczne. Preparat szkodliwy dla organizmów wodnych. Nie rozpuszcza się w wodzie. Stwarza zagrożenie dla wód powierzchniowych.

Szczegółowe opisy w punktach: 5 , 11 i 12.

4. PIERWSZA POMOC.

Ogólne zalecenia :

We wszystkich przypadkach wątpliwych, albo kiedy wystąpią objawy np. zatrucia, skontaktować się z lekarzem.

Wdychanie :

Poszkodowany przytomny : Wyprowadzić na świeże powietrze, ułożyć w pozycji półsiedzącej. Podawać tlen do oddychania, najlepiej przez maskę. Wezwać lekarza.

Poszkodowany nieprzytomny : Wynieść z miejsca narażenia. Jeżeli zatruty oddycha – podać tlen przez maskę. Jeżeli nie oddycha, zastosować sztuczne oddychanie. Wezwać lekarza.

Kontakt z okiem :

Płukać natychmiast dużą ilością wody przez około 15 minut. Powieki powinny być odciągnięte od gałek ocznych w trakcie płukania. Natychmiast skontaktować się z lekarzem okulistą. Dalsze postępowanie zgodnie z zaleceniami lekarza okulisty.

Po spożyciu :

Natychmiast po połknięciu (w ciągu 5 minut) poszkodowany sam powinien spowodować wymioty przez wypicie około 15 ml płynnej parafiny, później nie prowokować wymiotów. Wezwać lekarza. Postępowanie jak przy zatruciu inhalacyjnym.

Kontakt ze skórą :

Zdjąć natychmiast zanieczyszczone ubranie. Nadmiar zetrzeć gazikiem nasączonym spirytusem, umyć skórę dużą ilością wody z mydłem. Konsultacja dermatologiczna w przypadku miejscowych zmian skórnych.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU.

Emalie ftalowe specjalne olejoodporne zawierają w swoim składzie około 35 % benzyny, która jest łatwopalna, a jej opary tworzą z powietrzem mieszaninę wybuchową.

Postępowanie dotyczące lokalizacji pożaru :

- zawiadomić otoczenie o pożarze,
- usunąć z terenu zagrożonego wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej,
- powiadomić najbliższe władze terenowe, Policję, Straż Pożarną, Jednostki Ratownictwa Chemicznego,
- nałożyć aparat izolujący drogi oddechowe, oraz odzież ochronną,
- zbiorniki zawierające substancje łatwopalne zagrożone działaniem wysokiej temperatury chłodzić wodą,
- nie gasić wypływającej palącej się cieczy,
- niewielki zlokalizowany pożar, gasić od strony nawietrznej.

Środki gaśnicze :

- piany odporne na alkohol,
- dwutlenek węgla,
- proszki gaśnicze,
- piasek,
- koce azbestowe,
- woda – prądy rozproszone lub mgła.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

W przypadku wycieku emalii należy postępować następująco :

- miejsce wycieku uszczelnić,
- zabezpieczyć studzienki kanalizacyjne,
- zapobiec przedostaniu się substancji do wód i kanalizacji, skażone wyrobem miejsca poboru wody zamknąć !
- rozlaną emalię przysypać piaskiem, zebrać do szczelnych metalowych opakowań i wynieść do miejsca spalania w specjalistycznych instalacjach spełniających wymogi sanitarne i ochrony środowiska, miejsce rozlania spłukać kilkakrotnie wodą,
- personel ratowniczy pracuje w posiadających stosowne dopuszczenia CIOP ubraniach ochronnych i ochronach dróg oddechowych (aparaty oddechowe, maski z pochłaniaczami) oraz oczu. Zalane ubranie ochronne w czasie akcji ratowniczej niezwłocznie wymienić.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE.

Postępowanie z preparatem :

Wszystkie czynności związane z przygotowaniem emalii ftalowych specjalnych olejoodpornych do wymalowań, malowaniem i suszeniem wykonywać tylko w pomieszczeniach o sprawnie działającej wentylacji lub intensywnie wietrzonych tak, aby stężenia substancji szkodliwych mieściły się w granicach dopuszczalnych norm, z dala od ognia i urządzeń iskrzących. Kabina natryskowa oraz urządzenia do nakładania powinny być uziemione. W czasie stosowania nie jeść, nie pić i nie palić. W przypadkach długotrwałego stosowania emalii, należy robić przerwy nie rzadziej niż co 30 minut, lub wymianę pracowników.

Składowanie :

Przechowywać w oryginalnych szczelnie zamkniętych opakowaniach : puszkach, wiaderkach itp. zgodnie z PN / O – 79021 : 1989.

Magazynowanie :

Zgodnie z PN / C – 81400 : 1989.

Magazynowanie w krytych pomieszczeniach w temperaturze od -20 do + 30⁰ C. Chronić przed źródłem zapłonu i czynnikami atmosferycznymi. Pomieszczenia magazynowe powinny odpowiadać obowiązującym przepisom w zakresie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej.

Przechowywanie w magazynie poza wyrobami lakierowymi jakichkolwiek materiałów łatwopalnych jak np. paliw płynnych, olejów, smarów, czyściwa itp. jest niedopuszczalne.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ.

W przypadku nanoszenia emalii ftalowych specjalnych olejoodpornych metodą natrysku pneumatycznego, zaleca się stosowanie instalacji elektrycznej kabiny natryskowej i wentylacji w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Dopuszczalne stężenie składnika szkodliwego w emaliach ftalowych specjalnych olejoodpornych :

- benzyna lakiernicza – NDS – 300 mg/m³   NDSCH – 900 mg/m³

Środki ochrony osobistej :

- ochrona oczu   – okulary ochronne (gogle)
- ochrona rąk   – rękawice ochronne
- ochrona skóry   – ubranie robocze z materiałów nie elektryzujących się
- ochrona dróg oddechowych – sprawnie działająca wentylacja, maski przeciw oparom
- obuwie olejoodporne

UWAGA ! Zabrudzone wyrobem ubranie robocze, przed ponownym użyciem wyprać !

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE – przykład emalii olejoodpornej kremowej

Stan fizyczny: ciecz

Barwa: wg kart kolorów (w tym RAL) – (kremowa)

Zapach: charakterystyczny

Gęstość: max 1,3 g/cm³ - (1,13 g/cm³)

Zawartość rozpuszczalników organicznych: max 35 % - (34,8 %)

Mieszalność z wodą : nie miesza się

Objawy zatrucia :

Objawami zatrucia przy dużych stężeniach są bóle i zawroty głowy, euforia, upojenie podobne do alkoholowego, nudności, wymioty z krwiopluciem, ból w piersiach, męczący kaszel, porażenie dróg oddechowych, układu krążenia, podkrążenie i zaczerwienienie oczu. W skrajnych przypadkach utrata przytomności, zanik czynności życiowych i zgon.

Objawy zatrucia przewlekłego :

Długotwały stan zapalenia płuc i układu oddechowego, spadek ciężaru ciała, niedokrwistość, bezsenność, zapalenie spojówek, może dojść również do uszkodzenia organów wewnętrznych, płuc, szpiku kostnego i wątroby.

Zasady postępowania w przypadku zatrucia opisano w punkcie 4.

12.INFORMACJE EKOLOGICZNE.**Utylizacja odpadów :**

Przez spalanie w specjalistycznych instalacjach.

Ścieki :

W przypadku przedostania się emalii ftalowej specjalnej olejoodpornej do kanalizacji, ścieki należy oczyścić w zakładowej oczyszczalni ścieków, po czym można je włączyć do ścieków komunalnych.

Gleba :

Wyrób skażający glebę powoduje jej zbrylanie się oraz związane z tym zmiany właściwości fizycznych, chemicznych i biologicznych. Masowo obumierają zwierzęta zasiedlające powierzchniowe warstwy gleby, następuje gwałtowny wzrost azotanowej substancji organicznej wskutek zaniku bakterii nitryfikacyjnych, po 3 – 4 tygodniach następuje wymieranie roślin. Wody gruntowe, naturalne ciekły w miejscach skażonych wyłączyć z poboru.

Dopuszczalne zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego :

Brak danych.

Dawki śmiertelne i toksyczne dla organizmów zwierzęcych i roślinnych :**Benzyna lakiernicza**

Stężenie uszkadzające rośliny wodne	– 10 mg / dm ³
Stężenie toksyczne dla planktonu	– 0,1mg / dm ³
Stężenie śmiertelne dla planktonu	– 1,0mg / dm ³ / 1 h
Stężenie toksyczne dla ryb	– 3,0 mg / dm ³
Toksyczność ostra LC ₅₀ (dla ryb <i>Leuciscus</i> i <i>dus melanotus</i>)	– 320 – 435 mg / dm ³
LD ₅₀ (szczur doustnie)	– 5 g / kg (1 h)
LD ₅₀ (królik dożylnie)	– 3 g / kg (1 h)
LC ₅₀ (szczur inhalacja)	– 5500 mg / m ³ / 1 h
LC ₅₀ (królik inhalacja)	– 8200 mg / m ³ / 2 h

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI.

Odpady z produkcji, przygotowania obrotu i stosowania oraz usuwania farb i lakierów posiadają **Kod odpadu:** - 08 01 11 ; Odpady te są niebezpieczne.

Powinny być gromadzone w szczelnie zamkniętych pojemnikach, unieszkodliwiane poprzez przekształcenie termiczne np. w procesie spalania odpadów niebezpiecznych.

Metalowe opakowania, po opróżnieniu, przekazywać na złom.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE.

Klasyfikacja materiałów niebezpiecznych wg RID / ADR

Numer rozpoznawczy materiału UN (ONZ): 1263

Numer rozpoznawczy zagrożenia: 30

Kategoria transportowa: 3

Instrukcje pakowania: P001, IBC03, LP01, R001

Klasyfikacja materiałów niebezpiecznych wg RID / ADR:

- klasa 3
- kod klasyfikacyjny F1

- nalepka ostrzegawcza : 3
- grupa pakowania III

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH.

Emalie ftalowe specjalne olejoodporne zawierają w swoim składzie :

Benzynę lakierniczą.

Kategoria niebezpieczeństwa :

Xn – preparat szkodliwy

Rodzaj zagrożenia :

- R 10 – preparat łatwopalny,
R 20 / 22 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe i po połknięciu.
R 65 – działa szkodliwie może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

Prawidłowe (bezpieczne) postępowanie z wyrobem :

- S 1 / 2 – przechowywać pod zamknięciem i chronić przed dziećmi.
S 7 / 9 – pojemnik szczelnie zamknięty w miejscu dobrze wentylowanym
S 13 - nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt
S 16 – nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu, nie palić tytoniu.
S 20 / 21 – nie jeść, nie pić i nie palić podczas stosowania,
S 23 – nie wdychać oparów emalii,
S 24 – unikać zanieczyszczenia skóry,
S 36 / 37 / 39 – nosić odpowiednią odzież ochronną, rękawice i ochrony oczu (twarzy),
S 43 – w przypadku pożaru stosować: gaśnice śniegowe, pianowe, koce azbestowe, piasek, nigdy nie stosować wody w postaci strumienia,
S 45 – w przypadku awarii lub jeśli poczujesz się niezdrowo, skonsultuj się z lekarzem (jeżeli możliwe pokaż etykietę),
S 51 – stosować tylko w dobrze wentylowanych pomieszczeniach,
S 57 – stosować odpowiednie zabezpieczenia, aby uniknąć skażenia środowiska,
S 62 – w przypadku spożycia nie wywoływać wymiotów, skonsultować się natychmiast z lekarzem i pokazać opakowanie lub etykietę.

Krajowe uregulowania prawne:

Kodeks Pracy dział X - Bezpieczeństwo i higiena pracy, rozdział V „Substancje chemiczne oraz procesy pracy szczególnie szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne” oraz:

- Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych. DzU 2001, nr 11, poz. 84
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. DzU 2001, nr 62, poz. 628
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. DzU 2001, nr 63, poz. 638
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów. DzU 2001, nr 112, poz. 1206
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego. DzU 2002, nr 140, poz. 1171
- Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych. DzU 2002, nr 142, poz. 1187
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 sierpnia 2002 r. w sprawie obowiązku dostarczenia karty charakterystyki niektórych preparatów nie zaklasyfikowanych jako niebezpieczne. DzU 2002, nr 142, poz. 1194
- Oświadczenie rządowe z dnia 24 września 2002 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. DzU 2002, nr 194, poz. 1629
- Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych. DzU 2002, nr 199, poz. 1671
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. DzU 2002, nr 217, poz. 1833
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych. DzU 2003, nr 171, poz. 1666
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych. DzU 2003, nr 173, poz. 1679
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem. DzU 2003, nr 199, poz. 1948

16.INNE INFORMACJE.

Pracownicy zatrudnieni przy wytwarzaniu, transporcie, magazynowaniu, stosowaniu wyrobu (zgodnie z art. 226, 227 Kodeksu Pracy) winni być poinformowani o szkodliwym oddziaływaniu wyrobu i jego składników, a także przeszkoleni w niezbędnym zakresie.

Informacje w zakresie doradztwa technicznego, przeznaczenia, stosowania, aplikacji wyrobu można uzyskać w Wydziale Marketingu Radomskiej Fabryki Farb i Lakierów S.A.; tel.: (048) 367-19-91, 367-19-26.

Informacje przekazane w karcie wynikają z obecnego stanu wiedzy i doświadczeń w obsłudze produktu. Użytkownik produktu jest zobowiązany do śledzenia zmian zachodzących w regulacjach dotyczących legislacji. Informacje zostały podane w dobrej wierze i RAFIL SA nie bierze odpowiedzialności za sposób ich wykorzystania, ponieważ wyłącznie użytkownik odpowiada za zachowanie środków ostrożności przy obchodzeniu się z produktem, a także fakt, że sposób użytkowania produktu jest poza naszą kontrolą.

Dane techniczne zawarte w nin. karcie mogą służyć jedynie w celu określenia poziomu zagrożenia użytkownika ze strony wyrobu.

**Nr telef. alarmowego organu doradczego Krajowego Centrum Informacji
Toksikologicznej w Łodzi:**

(042) 657-99-00

Materiały źródłowe (literatura) :

Karty Informacji – Centralny Instytut Ochrony Pracy (CIOP)

M. Ring – „Bezpieczeństwo techniczne w przemyśle chemicznym” – Poradnik

ALFA WEKA – „Niebezpieczne substancje” – Praktyczny Poradnik

Kartę opracowała : Ewa Stępień